

การเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2522 และสภาพทั่วไปของอำเภอป่าตอง

การเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2522¹

สมาชิกในสังคม หรือบรรดาผู้คนในประเทศ ย่อมไม่สามารถที่จะร่วมใช้สิทธิของตนในการปกครองบริหารประเทศได้อย่างทั่วถึง และจริงจัง ทั้งนี้ เพราะขาดแคลนสถานที่ที่จะใช้ในการประชุม ไม่มีเวลา ขาดความสนใจ ขาดความรู้ความสามารถ และขาดความถนัด เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ในกระบวนการเมืองการปกครองจึงจำเป็นต้องมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนกันขึ้น เพื่อปฏิบัติหน้าที่แทนประชาชนซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจ การที่สมาชิกในสังคมหนึ่งเลือกตั้งตัวแทนไปทำหน้าที่แทนตนนั้น ในทางกฎหมายแล้วก็คือการมอบอำนาจนั่นเอง²

¹"การเลือกตั้งทั่วไป" คือการเลือกตั้งซึ่งมีการประกาศกำหนดวันและเวลาการเลือกตั้งให้ราษฎรลงคะแนนเสียงเลือกตั้งพร้อม ๆ กันทั่วประเทศ นอกจากการเลือกตั้งทั่วไปแล้วยังมีการเลือกตั้งอีก 2 แบบ คือ "การเลือกตั้งซ่อม หรือแทนตำแหน่งที่ว่าง" คือการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรบางคนที่ขาดสมาชิกภาพไปโดยการตาย ลาออก หรือขาดคุณสมบัติ และ "การเลือกตั้งซ้ำ" คือการเลือกตั้งขึ้นใหม่อีกครั้งหนึ่งในกรณีศาลหรือสภานิติบัญญัติวินิจฉัยว่าการเลือกตั้งเดิมนั้นไม่ชอบหรือโมฆะ อาจจะเป็นรายบุคคลหรือจำนวนทั้งหมดของเขตการเลือกตั้งจังหวัดใดจังหวัดหนึ่งก็ได้ โปรดดู หยุด แสงอุทัย, หลักรัฐธรรมนูญทั่วไป กฎหมายทั่วไป ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร (พระนคร: อรุณสภา, 2503), หน้า 468-471.

²โกสินทร์ วงศ์สุวัฒน์, เรื่องของรัฐธรรมนูญและการเลือกตั้ง (กรุงเทพฯ: แพร่พิทยา, 2517), หน้า 62.

ตามแนวความคิดของพวกเสรีประชาธิปไตยที่แท้จริงแล้ว "การเลือกตั้ง" หมายถึง การเลือก โดยบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติในการมีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งโดยมีผู้สมัครหลายคน (ให้เลือก) เพื่อดำรงตำแหน่งสาธารณะ³

ดังที่กล่าวมาแล้วในบทที่ 1 ประเทศไทยมีการเลือกตั้งทั่วไปมาแล้ว 12 ครั้ง ในการเลือกตั้งในวันที่ 22 เมษายน 2522 เป็นการเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่ 12

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2521 กำหนดให้สมาชิกวุฒิสภาซึ่งมาจากการแต่งตั้งมีอำนาจ เช่นเดียวกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยประชาชน สมาชิกวุฒิสภากำหนดใหม่จำนวนไม่เกินสามในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาผู้แทนราษฎร⁴ เพราะฉะนั้นแม้ว่าจะมีการเลือกตั้งในปี 2522 คนทั่วไปก็ถือว่าเป็นเพียง "ประชาธิปไตยครึ่งใบ" เพราะว่าวุฒิสภาซึ่งมาจากการแต่งตั้งมีอำนาจ เช่นเดียวกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยประชาชนเจ้าของประเทศ

³G. A. Jacobsen and M.H. Lipman, Political Science (New York: Barnes and Noble, Inc; 1965), p. 83.

⁴สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, ราชกิจจานุเบกษา, ฉบับพิเศษ เล่มที่ 95 ตอนที่ 146 ลงวันที่ 22 ธันวาคม 2521.

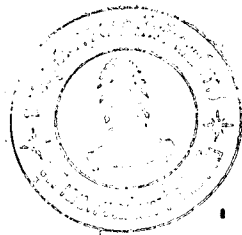
ในการเลือกตั้ง พ.ศ. 2522 นี้ ไม่มีกฎหมายว่าด้วยพรรคการเมืองรับรอง แต่ก็มีผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสังกัดกลุ่มต่าง ๆ เรียกว่า "กลุ่มการเมือง" ซึ่งในทางรัฐศาสตร์ถือว่าเป็น "พรรคการเมือง" นั้นเอง แม้ว่าโดยนิตินัยจะไม่ได้ว่ามีพรรคการเมืองก็ตาม⁵

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในปี พ.ศ. 2522 เป็นครั้งแรกที่เลือกตั้งแบบผสมระหว่างกาเลือกตั้ง "แบบรวมเขต(จังหวัด)" และ "แบบแบ่งเขต(จังหวัด)" คือ จังหวัดใดที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ไม่เกินสามคน ให้ถือเขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง และจังหวัดใดที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เกินกว่าสามคน ให้แบ่งเขตจังหวัดออกเป็นเขตเลือกตั้ง ในกรณีที่แบ่งเขตเลือกตั้งในจังหวัดหนึ่ง ให้มีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครบสามคนทุกเขตไม่ได้ ให้แบ่งเขตเลือกตั้งออกเป็นเขตเลือกตั้งที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตละสามคนเสียก่อน เขตที่เหลือไม่น้อยกว่าเขตละสองคน ในกรณีที่จังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้สี่คน จะถูกแบ่งเขตเลือกตั้งออกเป็นสองเขต เขตหนึ่งมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสองคน⁶

ในการเลือกตั้งในปี 2522 มีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วประเทศรวม 301 คน จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคำนวณจากจำนวนประชากรของจังหวัดต่าง ๆ ตามหลักฐานทางทะเบียนราษฎร เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2521 โดยถือตามเกณฑ์รัฐธรรมนูญปี 2521

⁵ในทางรัฐศาสตร์ "พรรคการเมือง" เป็นกลุ่มเอกชนที่มีผลประโยชน์คล้ายคลึงกันและความต้องการอย่างเดียวกัน รวมกันขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ที่จะเข้าควบคุมและกำหนดนโยบายของรัฐ การออกกฎหมาย และการบริหาร โปรดดู จรูญ สุภาพ, สารานุกรมรัฐศาสตร์ (กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2518), หน้า 55.

⁶กระทรวงมหาดไทย, กรมการปกครอง, กฎหมาย กฎกระทรวงและระเบียบการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2522 (กรุงเทพฯ: องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2522), หน้า 99.



มาตรา 90 ประชากร 150,000 คน ต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 1 คน จังหวัด
ใดมีราษฎรไม่ถึง 150,000 คน ก็ให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ 1 คน และเศษของ
ประชากร 150,000 คน ถ้าเกิน 75,000 คน ก็ให้เพิ่มอีก 1 คน⁷

ในการเลือกตั้ง พ.ศ.2522 มีพรรคการเมืองได้รับเลือกตั้งทั้งหมด 13 พรรค
ดังนี้⁸

กิจสังคม	88	คน	คิดเป็นร้อยละ	29.2
ชาติไทย	47	คน	คิดเป็นร้อยละ	15.6
อิสระ	41	คน	คิดเป็นร้อยละ	13.6
ประชาธิปไตย	35	คน	คิดเป็นร้อยละ	11.6
ประชากรไทย	32	คน	คิดเป็นร้อยละ	10.6
เสรีธรรม	26	คน	คิดเป็นร้อยละ	8.6
ชาติประชาชน	10	คน	คิดเป็นร้อยละ	3.3
พลังใหม่	8	คน	คิดเป็นร้อยละ	2.7
เกษตรสังคม	8	คน	คิดเป็นร้อยละ	2.7
กิจประชาธิปไตย	2	คน	คิดเป็นร้อยละ	.7
รวมไทย	2	คน	คิดเป็นร้อยละ	.7
ธรรมสังคม	1	คน	คิดเป็นร้อยละ	.3
ป.ท.ป.	1	คน	คิดเป็นร้อยละ	.3
รวม	301	คน		100.0

⁷ใหม่ รักษุมุ และ ธวัชชัย ไพจิตร, บันทึก 25 นักการเมือง: วิเคราะห์การ
เลือกตั้งในไทย, (กรุงเทพฯ: นพรัตน์การพิมพ์, 2522), หน้า 674.

⁸เรื่องเดียวกัน, หน้า 704.

สำหรับการเลือกตั้งทั่วไปในจังหวัดยโสธร พ.ศ.2522 นั้น เป็นการเลือกตั้งแบบรวมเขตจังหวัด เพราะว่ามีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพียงสามคน มีผู้สมัครทั้งสิ้น 20 คน ได้รับเลือก 3 คน จากอันดับ 1 ถึงอันดับ 3 (ดูรายละเอียดในตารางที่ 8)

ตารางที่ 8

ผลการนับคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 22 เมษายน 2522 ของจังหวัดยโสธร

เครื่องหมายประจำตัวผู้สมัคร	ชื่อผู้สมัคร	กลุ่ม (พรรค)	คะแนนรวม	ลำดับที่
1.	นายปรีชา ศรีมงคล	อิสระ	3,428	19
2.	นายมังกร ภาระเวช	ชาติไทย	13,535	12
3.	นายวันรบ พรชัย	ชาติไทย	11,213	15
4.	นายสมรรถชัย ประสพดี	ชาติไทย	15,270	9
5.	นายวิญญู ยุพฤทธิ์	เสรีธรรม	31,150	2
6.	นายมนตรี จักรชัย	เสรีธรรม	14,733	10
7.	นายสว่าง คำพุทธ	เสรีธรรม	13,550	11
8.	นายสุทิน ใจจิต	ประชาธิปไตย	24,342	5
9.	นายพิทักษ์ ทิริวาลย์	ประชาธิปไตย	23,407	6
10.	นายโกวิท สมพรชัย	ประชาธิปไตย	17,314	7
11.	นายสำราญ จันทนป	กิจสังคม	38,797	1
12.	นายสาทร ไกรศรีวรรณะ	กิจสังคม	29,420	3
13.	ส.ต.ท.พอง เชนแสน	กิจสังคม	26,837	4

(มีต่อ)

ตารางที่ 8 (ต่อ)

เครื่องหมาย	ประจำตัว	ชื่อผู้สมัคร	กลุ่ม (พรรค)	คะแนนรวม	ลำดับที่
	ผู้สมัคร				
14.	นายผิว	ประกอบสุข	อิสระ	5,068	16
15.	พ.ต.ต. ธนุ	ศิริคุณ	อิสระ	3,839	18
16.	นายชัยชาญ	เทียบวาด	พลังใหม่	8,727	14
17.	นายไมตรี	สีดาพันธุ์	กลุ่มสนับสนุน เกรียงศักดิ์	3,875	17
18.	นายปราโมทย์	พุทธวงศ์	กลุ่มสนับสนุน เกรียงศักดิ์	3,077	20
19.	นายวิรุฬห์	วงศ์างาม	กลุ่มสนับสนุน เกรียงศักดิ์	6,031	15
20.	นายวิศิษฎ์	วิเศษรัตน์	อิสระ	15,813	8

แหล่งที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดยโสธร

เท่าที่กล่าวมาแล้ว พอสรุปได้ว่า ในการเลือกตั้งปี พ.ศ. 2522 เป็นการเลือกตั้งตามหลักการประชาธิปไตย แต่เนื่องจากรัฐธรรมนูญ ปี 2521 ได้กำหนดให้สมาชิกวุฒิสภา ซึ่งมาจากการแต่งตั้งมีอำนาจเท่าเทียมกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมาจากการเลือกตั้ง ทำให้ไม่เป็นประชาธิปไตยอย่างสมบูรณ์แบบ ในการเลือกตั้งครั้งนี้ถ้าจังหวัดใหญ่จะมีการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตจังหวัดออกเป็นหลายเขต แต่ถ้าเป็นจังหวัดเล็กที่มีประชากรน้อย จะเลือกตั้งแบบรวมเขตจังหวัด คือจังหวัดหนึ่งมีเขตเดียวเช่นจังหวัดยโสธร เป็นต้น

สภาพทั่วไปของอำเภอป่าดิว

อำเภอป่าดิวเป็นอำเภอหนึ่งในเจ็ดอำเภอของจังหวัดยโสธร⁹ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 17 สิงหาคม 2509 ใ้ประกาศตั้ง "กิ่งอำเภอป่าดิว" และประกาศตั้งเป็น "อำเภอป่าดิว" ใน พ.ศ.2512 ในปัจจุบันอำเภอป่าดิวเป็นอำเภอชั้น 5¹⁰

ที่ตั้งปัจจุบัน

อำเภอป่าดิวตั้งอยู่ทางทิศเหนือของจังหวัดยโสธร ที่ว่าการอำเภอตั้งอยู่หมู่ที่ 4 ตำบลโพธิ์ไทร มีทางหลวงแผ่นดินสาย 216 (ถนนอรุณประเสริฐ) สายยโสธร-อำนาจเจริญ ผ่านหน้า ที่ว่าการอำเภอห่าง 80 เมตร ห่างจากตัวจังหวัดยโสธร 28 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด 217 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อดังนี้¹¹

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอกุสุมาลย์ และอำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดยโสธร
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภออำนาจเจริญและอำเภอหัวตะพาน จังหวัดอุบลราชธานี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับอำเภอเมืองยโสธร

⁹จังหวัดยโสธร แบ่งการปกครองออกเป็น 7 อำเภอ กับ 1 กิ่งอำเภอ คือ อำเภอเมืองยโสธร อำเภอลำทะเมนชัย อำเภอเลิงนกทา อำเภอกุสุมาลย์ อำเภอป่าดิว อำเภอพนมดงรัก และกิ่งอำเภอทรายมูล จากที่ทำการปกครองจังหวัดยโสธร, รายงานสรุปข้อมูลราชการจังหวัดยโสธร (ยโสธร: ที่ทำการปกครองจังหวัดยโสธร, 2524), หน้า 1.

¹⁰กรมการปกครอง, สำนักเลขาธิการกรม, บันทึกนักปกครอง 2525 (กรุงเทพฯ: อมรินทร์การพิมพ์, 2525), หน้า 65.

¹¹ที่ทำการปกครองอำเภอป่าดิว, สรุปข้อมูลราชการอำเภอป่าดิว จังหวัดยโสธร (ยโสธร: ที่ทำการปกครองอำเภอป่าดิว, 2525), หน้า 2.

พลเมืองและการปกครอง

จากสถิติทะเบียนราษฎร ประจำเดือน มิถุนายน 2525 อำเภอป่าต้วมี พลเมืองรวม 28,977 คน เป็นชาย 14,480 คน เป็นหญิง 14,497 คน การปกครอง แบ่งออกเป็น 5 ตำบล 43 หมู่บ้าน¹² คือ ตำบลโพธิ์ไทย มี 10 หมู่บ้าน ตำบลโลกนาโก มี 11 หมู่บ้าน ตำบลศรีฐาน มี 6 หมู่บ้าน ตำบลกระจาย มี 10 หมู่บ้าน และตำบลเชียงเพ็ง มี 6 หมู่บ้าน¹³

การพาณิชย์ อุตสาหกรรม และการเกษตร

ประชาชนส่วนใหญ่ในท้องที่อำเภอป่าต้วประกอบอาชีพทางการเกษตร ได้แก่ การทำนา ทำไร่ปลูกข้าว ทำไร่มันสำปะหลัง ปลูกหมอนเลี้ยงไหม แดงโม ยาสสูบ มันเทศ การเลี้ยงสัตว์ ส่วนการค้ามีในเขตสุขาภิบาลเป็นส่วนใหญ่ ทางด้านอุตสาหกรรมมีโรงสีขนาดกลาง 104 โรง นอกจากนี้มีอุตสาหกรรมครัวเรือนเช่น การทอผ้า ฯลฯ¹⁴

การศึกษาและการศาสนา

การศึกษาประกอบด้วยโรงเรียนมัธยมศึกษา 2 แห่ง โรงเรียนประถมศึกษา 24 แห่ง โรงเรียนผู้ใหญ่สายสามัญ 1 แห่ง ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน 12 แห่ง ทางด้านศาสนา ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ¹⁵

¹²ในคราวเลือกตั้งทั่วไปปี พ.ศ. 2522 อำเภอป่าต้วมี 4 ตำบล 37 หมู่บ้าน ต่อมา มีการแบ่งตำบลใหม่เพิ่มอีก 2 ตำบล คือตำบลกระจาย และตำบลศรีฐาน (ตามประกาศจังหวัด ยโสธร เรื่องการเรียงลำดับหมู่บ้านท้องที่ ตำบลกระจาย อำเภอป่าต้ว ลงวันที่ 21 กรกฎาคม 2524 และประกาศอำเภอป่าต้ว เรื่องการตั้งและเปลี่ยนแปลงเขตตำบลในท้องที่อำเภอป่าต้ว ลงวันที่ 2 กรกฎาคม 2524) นอกจากนี้ได้มีการตั้งหมู่บ้านเพิ่มอีกหลายหมู่บ้าน

¹³ที่ทำการปกครองอำเภอป่าต้ว, สรุปข้อราชการอำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร หน้า 4-5 (เอกสารอัครสำเนา).

¹⁴เรื่องเดียวกัน, หน้า 6.

¹⁵เรื่องเดียวกัน, หน้า 7.

สรุป

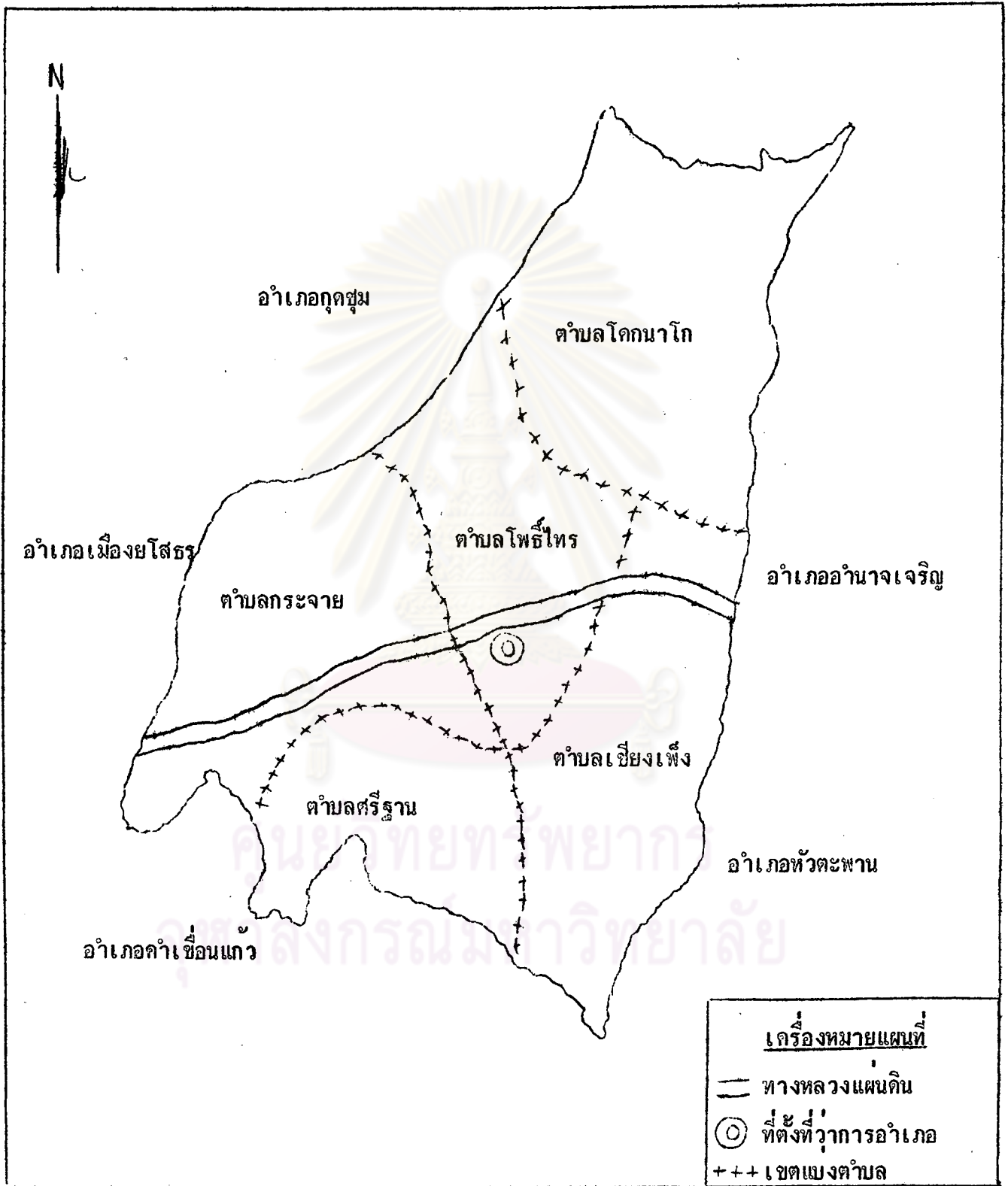
เท่าที่กล่าวมาแล้ว จึงสรุปได้ว่าอำเภอบำเหน็จเป็นอำเภอขนาดเล็ก พื้นที่ไม่กว้างขวางนักและมีประชากรอยู่น้อย ประชาชนส่วนมากมีอาชีพเกษตรกรรม นับถือศาสนาพุทธ ความเจริญทางด้านอุตสาหกรรมยังมีน้อยมากก็มีเพียงโรงสีข้าวขนาดกลางเท่านั้น ไม่มีอุตสาหกรรมอย่างอื่น อาชีพเกษตรกรรมโดยเฉพาะการเกษตรกรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้ผลผลิตน้อย ทำให้ชาวอำเภอบำเหน็จมีฐานะค่อนข้างยากจนได้ สภาดังกล่าวมีลักษณะใกล้เคียงกับชนบทส่วนมากของไทย โดยเฉพาะของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 3

แผนที่สังเขปแสดงเขตอำเภอป่าติ้ว จังหวัดยโสธร



แหล่งที่มา: ที่ทำการปกครองอำเภอป่าติ้ว จังหวัดยโสธร